

Stanowisko

Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim

w sprawie sytuacji w małopolskiej służbie zdrowia

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim uznaje, że warunkiem stabilnego i sprawnego funkcjonowania ochrony zdrowia jest zwiększenie poziomu finansowania świadczeń medycznych i uszczelnienie systemu. Nieodzowna jest rzetelna wycena świadczeń zdrowotnych, w oparciu o którą powinno przebiegać kontraktowanie usług. W celu skrócenia kolejek oczekujących niezbędne jest wdrożenie gwarancji zapłaty za ponadlimitowe świadczenia.

O prawidłowym funkcjonowaniu ochrony zdrowia decyduje system współwarunkujących się czynników. Nie można koncentrować się na wybranych elementach, z pominięciem pozostałych, bo takie podejście rodzi dysfunkcje.

Jednym z istotnych warunków właściwego zabezpieczenia zdrowotnego jest godziwe wynagradzanie pracowników służby zdrowia. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim opowiada się za koniecznością systemowego uregulowania tego problemu.

Z analizy danych statystycznych i prognoz dotyczących zawodu pielęgniarek i położnych wynika, że jeśli nie nastąpi podjęcie działań zaradczych, w niedługim okresie czasu należy spodziewać się deficytu w tej grupie zawodowej na poziomie grożącym paraliżem w funkcjonowaniu zakładów ochrony zdrowia. Podobny problem występuje także w innych zawodach medycznych.

Dokonujący się wzrost wynagrodzeń w grupie pielęgniarek i położnych jest w pełni zasadny, jednak powinien mieć charakter trwały, powszechny i oparty na rzetelnej podstawie prawnej. Niedopuszczalne jest utrzymanie bez korekty wdrożonych kryteriów, które wykluczają część przedstawicieli zawodu, np. tylko dlatego, że pracują u podwykonawców kontraktu na udzielanie świadczeń zdrowotnych. Konieczna jest również pilna zmiana zasad tak, by wykluczyć skutek w postaci nierównego traktowania pracowników wykonujących identyczną pracę (np. w Państwowym Ratownictwie Medycznym).

Rozwiązanie problemu niskich wynagrodzeń musi obejmować wszystkie grupy zawodowe. Inaczej wywołuje efekt w postaci konfliktowania środowisk, powszechnego poczucia niesprawiedliwości i roszczeń niemożliwych do zaspokojenia przez pracodawców, nieposiadających odpowiednich środków finansowych.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim apeluje do Ministra Zdrowia o podjęcie w trybie pilnym działań naprawczych systemu opieki zdrowotnej, a także o stworzenie w dialogu społecznym prawnych (ustawowych) oraz finansowych podstaw do ustalenia dla wszystkich pracowników służby zdrowia poziomu wynagrodzeń odpowiadającego realnej wartości ich pracy i do zniwelowania nieuzasadnionych dysproporcji płacowych.

Załącznik do
Stanowiska Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim
w sprawie sytuacji w małopolskiej służbie zdrowia

Dotyczy oceny faktycznego zakresu zabezpieczenia pacjentów Województwa Małopolskiego w zakresie pełnej dostępności do realizacji niezbędnych świadczeń medycznych w związku z zakresem finansowania tych świadczeń przez Narodowy Fundusz Zdrowia

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego Województwa Małopolskiego na posiedzeniu w dniu 26 stycznia 2016 r. zapoznała się z różnymi kwestiami związanymi ze służbą zdrowia w Województwie Małopolskim, w tym z faktycznym zakresem świadczenia opieki pielęgniarskiej i położniczej w Małopolsce oraz poziomu i sposobu finansowania wynagrodzeń grupy zawodowej pielęgniarek i położnych w związku z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 08-09-2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1400) oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14-10-2015 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2015r. poz. 1628).

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego z ogromnym zaniepokojeniem przyjęła informacje statystyczne o liczbie pielęgniarek i położnych przypadających na 1000 pacjentów, średniej wieku grupy zawodowej pielęgniarek i położnych oraz fakt emigracji zarobkowej pielęgniarek i położnych (szczególnie absolwentek, które ukończyły kształcenie) do pracy za granicą lub emigracji wewnętrznej do innych regionów w Polsce. Wobec braku stworzenia mechanizmów zachęcających do podejmowania wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej średnia wieku pielęgniarek i położnych wzrasta i obecnie kształtuje się na poziomie ok. 49 lat. Jednocześnie społeczeństwo się starzeje. Zatem coraz większe potrzeby w zakresie opieki są realizowane z roku na rok przez coraz bardziej starzejącą się grupę zawodową. Wszelkie wskaźniki statystyczne, które próbują zdiagnozować problem są dramatyczne.

W tym kontekście Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego akceptuje zasadność utrzymania zasad finansowania grupy zawodowej pielęgniarek i położnych wypracowanych przez Ministerstwo Zdrowia wraz z Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia, a opisaną w w/w Rozporządzeniach. Oczekujemy wypełniania zawartych zobowiązań, bo jest to realna szansa na odwrócenie niekorzystnego trendu w zakresie ochrony zdrowia.

Zwracamy jednocześnie uwagę na konieczność pilnej weryfikacji i uaktualnienia zasad wzrostu wynagrodzeń pielęgniarek i położnych zatrudnionych w pilotażowym programie centralizacji Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM) tj. w kwestii wrażliwej dotyczącej Małopolski. W Województwie Małopolskim w ramach pilotażu zlikwidowano dotychczasowych 20 obszarów PRM zastępując je zcentralizowanymi dwoma obszarami Krakowskim i Karpackim. W związku z wdrożeniem w/w wzrostów wynagrodzeń doszło do rażącego pokrzywdzenia pielęgniarek zatrudnionych u podwykonawców PRM, które decyzją Prezesa NFZ zostały pozbawione prawa do finansowania wzrostu wynagrodzeń. Problem musi być rozwiązany w trybie pilnym, ponieważ pielęgniarki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego są zdeterminowane rozwiązać stosunki pracy i przejść do zatrudnienia do innych podmiotów, tak aby zapewnić sobie udział we wzroście wynagrodzeń w ramach kolejnej tury wzrostów.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego jednocześnie nie akceptuje pozostawienia bez żadnych prawnych rozstrzygnięć mechanizmów wzrostu wynagrodzeń pozostałych grup zawodowych funkcjonujących w służbie zdrowia. Konieczna jest analiza poziomów wynagrodzeń wszystkich grup zawodowych i wypracowanie mechanizmów gwarantujących finansowanie wzrostu ich wynagrodzeń w sposób proporcjonalny do wzrostu wynagrodzeń grupy zawodowej lekarzy oraz pielęgniarek i położnych. Konieczne jest zatem rozważenia wzrostu finansowania świadczeń medycznych w Polsce, ponieważ świadczeniodawcy nie mają już żadnych możliwości pokrycia tych wzrostów płac z oszczędności. Poziomy zawieranych przez NFZ kontraktów, w tym wyceny punktowe świadczeń medycznych nie pozwalają na godziwe wynagradzanie wszystkich pracowników służby zdrowia.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego postuluje wypracowanie ustawowej gwarancji płacy minimalnej w ochronie zdrowia obejmującej wszystkie zawody medyczne oraz wszystkich pozostałych pracowników służby zdrowia. Można oczywiście rozmawiać o różnicowaniu poziomu płacy minimalnej w zależności od rodzaju wykonywanego zawodu i zakresu odpowiedzialności, ale poziomy te muszą być dla wszystkich grup zawodowych „godziwe”, tak aby umożliwiły utrzymanie rodzin pracowników.